

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. декана факультету економіки
та управління

Андрій КОЦУР

" 31 " 08 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора з науково-педагогічної
роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

" 08 " 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
інституту новітніх освітніх технологій

Святослав ПИТЕЛЬ

" 31 " 08 2023 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
з дисципліни «ТЕОРІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ»**

ступінь вищої освіти – бакалавр

галузь знань – 07 Управління та адміністрування

спеціальність – 073 Менеджмент

освітньо-професійна програма – «Менеджмент»

Кафедра менеджменту, публічного управління та персоналу

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг, КПІЗ (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Екзамен
Денна	1	2	30	30	4	8	78	150	2
Заочна	1	2	8	4	-	-	138	150	2

31.08.2023
[Handwritten signature]

Тернопіль – 2023

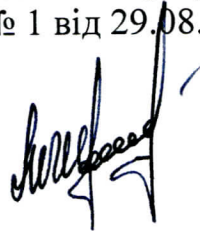
Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Менеджмент» підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю 073 Менеджмент галузі знань 07 Управління та адміністрування, затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 10 від 23.06.2023 р.)

Робочу програму склав:

д-р екон. наук, професор, професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Григорій МОНАСТИРСЬКИЙ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, протокол № 1 від 29.08.2023 р.

Завідувач кафедри,
д-р екон. наук, професор

Михайло ШКІЛЬНЯК

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 073 Менеджмент, протокол № 1 від 31.08.2023 р.

Голова групи забезпечення спеціальності,
д-р. екон. наук, професор

Михайло ШКІЛЬНЯК

Гарант ОПП
канд. екон. наук, доцент

Жанна КРИСЬКО

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ»

1. Опис дисципліни «Теорія організації»

Дисципліна «Теорія організації»	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Статус дисципліни: обов'язкова Мова навчання: українська
Кількість залікових модулів - 4	Спеціальність 073 «Менеджмент»	Рік підготовки: <i>Денна – 1</i> <i>Заочна – 1</i> Семестр: <i>Денна – 2</i> <i>Заочна – 2</i>
Кількість змістових модулів - 2	Ступінь вищої освіти: бакалавр	Лекції: <i>Денна – 30 год.</i> <i>Заочна – 8 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна – 30 год.</i> <i>Заочна – 4 год.</i>
Загальна кількість годин - 150		Самостійна робота: <i>Денна – 78 год.</i> <i>Заочна – 138 год.</i> Тренінг, КПЗ: <i>Денна – 8 год.</i> Індивідуальна робота: <i>Денна – 4 год.</i>
Тижневих годин – 10 год., з них аудиторних – 4 год.		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета й завдання вивчення дисципліни «Теорія організації»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Дисципліна «Теорія організації» є обов'язковою дисципліною циклу дисциплін професійної підготовки для студентів, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Менеджмент».

Метою викладання дисципліни «Теорія організації» є вивчення теоретичних засад організації з позиції формування її законів, принципів, ознак; висвітлення питання генезису організації; визначення двоїстої сутності організації як системи та як процесу; дослідження теоретичних засад організації як об'єкта управління; виявлення сутності організаційного проектування як процесу формування організаційної структури.

2.2. Завдання вивчення дисципліни.

Основними завданнями дисципліни є:

- на основі використання загальнонаукових та спеціальних методів вміння розчленовувати організацію на окремі елементи з метою виявлення проблем та пошуку шляхів підвищення ефективності їх функціонування;
- здатність здійснювати оцінку внутрішнього й зовнішнього середовища організації з позиції загроз та можливостей її розвитку;
- вміння виявляти фактори, що обумовлюватимуть доцільність формування певного типу організаційної структури; будувати проект організації; застосовувати елементи матричного та проектного управління організацією;
- здатність розробляти набір конкретних інструментів створення ефективної організації з урахуванням її особливостей, ситуативних характеристик внутрішнього й зовнішнього середовища організації;
- навчитись будувати логічно-структурні схеми інформаційного забезпечення організаційних підсистем, шукати їх слабкі ланки та розробляти пропозиції з удосконалення ефективності інформаційних потоків;
- вміння здійснювати оцінку ефективності організаційної діяльності на різних рівнях соціально-економічних систем.

2.3. Найменування компетентностей, формування яких забезпечує вивчення дисципліни «Теорія організації»:

СК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни.

Дисципліна «Теорія організації» викладається для студентів першого курсу, оскільки є базовою дисципліною, що формує базові знання з формування ефективної організації як системи чи як процесу. Дисципліна «Теорія організації» використовує знання, одержані під час вивчення дисципліни «Філософія».

2.5. Результати навчання.

У результаті вивчення дисципліни «Теорія організації» студенти повинні досягнути такі програмні результати навчання:

ПРН5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПРН7. Виявляти навички організаційного проектування.

3. Програма навчальної дисципліни «Теорія організації»

Змістовний модуль 1. Основи теорії організації

Тема 1. Предмет, методологія, завдання теорії організації

Поняття теорії організації. Теорія організації як наука. Предмет науки „Теорія організації”. Методологія, методи та основні завдання теорії організації. Прагматика як частина загальної теорії організації. Генезис теорії організації. Межі теорії організації. Етапи розвитку теорії організації. Засадничі ідеї теорії організації. Ф.Тейлор та наукові основи теорії організації. Принципи організації А.Файоля. Бюрократія М.Вебера. Е.Мейо та Хоторнський експеримент. Ч.Барнард та цілеспрямовані

організації. Д. Макгрегор та теорія Х-У. А. Чандлер, Дж. Томпсон, П. Лоуренс. Дж. Лорш та дослідження впливу зовнішнього середовища на організацію. Р. Сайерт, Дж. Марч, Г. Саймон та модель „смітника”. Сучасна теорія організації. Ситуаційний підхід. Екологічний підхід. Підхід організаційного навчання. Моделі організації. Класична модель організації. Бюрократична модель організації. Неокласична модель організації. Інституційна модель організації. Системна модель організації. Місце теорії організації в системі наукових знань. Організація та управління. Значення теорії організації для підготовки менеджерів.

Література: 12, С. 11-53.

Тема 2. Загальна характеристика організації

Хаос й невизначеність та організація. Основні підходи до визначення сутності організації. Прояви організації: матеріальний, інтелектуальний та змішаний. Генезис організації. Положення генезису організації. Природа організації. Властивості організації. Загальні властивості організації. Соціальні властивості організації. Синергетичні властивості організації. Риси організації. Принципи організації. Класифікація принципів організації. Принципи цілі організації. Принципи форми організації. Принципи взаємозв'язку організації. Принципи змісту організації. Принципи взаємодії організації. Система законів організації. Основні закони організації. Закон синергії. Закони форми. Закони взаємозв'язку. Закони змісту. Закони взаємодії.

Література: 12, С. 54-105.

Тема 3. Організація як система

Поняття організаційної системи. Організація як відкрита система. Організація як елемент суспільної системи. Організація як цілеспрямована система. Внутрішнє середовище організаційної системи. Основні підсистеми організації: організаційна, економічна, фінансова, соціально-психологічна, технічна, технологічна. Ресурси організації. Зовнішнє середовище організаційної системи. Чинники зовнішнього середовища організації. Середовище прямого й непрямого впливу. Взаємозв'язок та взаємозалежність внутрішніх елементів організації та факторів зовнішнього середовища. Аналіз внутрішнього і зовнішнього середовища організації. Класифікація організацій. Види та типи організацій. Критерії групування організацій. Формальні та неформальні організації. Особливості державних і муніципальних організацій. Соціальна організація. Види соціальних організацій: ділові, громадські, асоціативні. Організаційна система та колектив організації.

Література: 12, С. 106-149.

Тема 4. Організація як процес

Статика та динаміка організаційних систем. Динамічна організація. Порівняльний аналіз принципів дії статичних та динамічних організацій. Стагнація організації. Критерії визначення складових процесу організації.

Організація як система процесів. Види процесів в організації. Основні процеси в організації. Допоміжні процеси в організації. Управлінські процеси в організації. Схема взаємозв'язку процесів в організації.

Література: 12, С. 150-164.

Тема 5. Теоретичні засади організації як об'єкта управління

Організація як керована система. Принципи організації як об'єкта управління. Принцип обґрунтованості організації. Принцип цілеспрямованості організації. Принцип моделювання організації. Система управління організацією. Види аналізу систем управління організацією. Ціль, предмет і методи науки про управління організацією. Завдання управління сучасною соціальною організацією. Технології управління організацією.

Література: 12, С. 165-180.

Змістовий модуль 2. Створення ефективної організації

Тема 6. Організаційне проектування

Поняття проектування. Сутність проектування організації. Характер проекту організації. Методи організаційного проектування. Оригінальне проектування організації. Типове проектування організації. Автоматизоване проектування організації. Цикл життя організації. Універсальні погляди на проект організації. Бюрократична модель організації. Бехавіоральна модель організації. Процес організаційного проектування. Типова схема процесу організаційного проектування. Етапи проектування організації. Чинники проектування організації: зовнішнє середовище, технологічне середовище, стратегічний вибір. Вплив ситуації на проект організації. Стратегія організації. Масштаб організації та чинники, що його зумовлюють. Ефект масштабу діяльності організації. Аналіз та проектування організаційних структур різних типів. Проектування і методи коректування організаційних систем.

Література: 12, С. 181-199.

Тема 7. Структура організації як чинник забезпечення її ефективності

Поняття організаційної структури. Поняття організаційної схеми. Види організаційних структур. Формальна організаційна структура. Неформальна організаційна структура. Елементи структури організації. Зв'язки в організації: горизонтальні, вертикальні, лінійні, функціональні. Підходи до формування організаційної структури. Фактори, що обумовлюють тип організаційної структури. Класичні концепції організаційних структур. Характеристика організаційної структури. Складність організації. Формалізація організації. Централізація та децентралізація в організації. Критерії рівня централізації чи децентралізації в організації. Абсолютна централізація в організації. Абсолютна децентралізація в організації. Чинники, що впливають на прийняття управлінських рішень про децентралізацію в організації: зовнішні та внутрішні. Оцінка організаційної

структури. Показники оцінки організованості структури організації. Організаційна структура та ефективність організації.

Література: 12, С. 200-228.

Тема 8. Організаційна культура

Сутність організаційної культури. Принципи побудови організаційної культури. Концепція організаційної культури. Адаптація організації до вимог зовнішнього середовища. Соціальні цінності організації. Мотивація трудової діяльності в організації. Система організаційних комунікацій. Роль та місце лідера в організації. Корпоративний імідж організації. Організаційна культура та організаційна поведінка. Організаційна культура та ефективність організації. Типи організаційної культури. Перехід до нової концепції організаційної культури.

Література: 12, С. 229-251.

Тема 9. Інформаційно-аналітичні технології в організації

Інформація в організації як чинник забезпечення її ефективності. Класифікація інформації в організації. Основні вимоги до інформації. Завдання інформаційного забезпечення організації. Поняття інформаційних технологій. Вплив інформаційних технологій на організацію. Сфери інформатизації в організації. Особливості використання інформаційних технологій в фінансово-економічній, соціально-психологічній та матеріально-технологічній підсистемах організації. Проектування використання інформаційних технологій. Бази та банки даних і організації. Проектування інформаційної інфраструктури. Комунікації в організації. Система автоматизованого управління організацією. Інформаційні процеси в організації. Методи та засоби інформаційного моделювання процесів та систем в організації.

Література: 12, С. 252-272.

Тема 10. Ефективність діяльності організації: економічні та соціальні аспекти

Види ефекту діяльності організації. Потенційний і фактичний ефект діяльності організації. Ефект і ефективність діяльності організації. Поняття ефективності діяльності організації. Модель ефективності діяльності організації. Фактори ефективності організації. Загальна економічна ефективність організації. Науково-технічна ефективність. Соціальна ефективність організації. Екологічна ефективність організації. Ефективність затрат на функціонування та розвиток організації. Завдання підвищення ефективності діяльності організації. Економічна ефективність діяльності організації. Конкурентоздатність організації. Сутність та фактори конкурентоспроможності організації. Конкурентний стан організації. Соціальна ефективність діяльності організації. Суспільна відповідальність і організація. Межі суспільною відповідальності. Система показників ефективності діяльності організації. Вимоги до показників ефективності діяльності організації. Організація аналізу та оцінки ефективності діяльності організації. Цілі аналізу ефективності діяльності організації. Принципи аналізу ефективності діяльності організації. Методи аналізу ефективності

діяльності організації. Етапи аналізу ефективності діяльності організації. Критерії успішності діяльності організації. Практична реалізація методу оцінки ефективності організаційної системи, що сформована.

Література: 12, С. 273-292.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Теорія організації» (денна форма навчання)

	Кількість годин					Контрольні заходи
	Лекції	Практичні заняття	Інд. робота	Тренінг, КПЗ	СРС	
<i>Змістовий модуль 1. Загальна теорія організації.</i>						
Тема 1: „Предмет, методологія, завдання теорії організації”.	4	4	1	4	8	Тести, питання, есе, управлінські ситуації
Тема 2: “Загальна характеристика організації”.	2	2			8	
Тема 3: “Організація як система”.	4	4	1		8	
Тема 4: “Організація як процес”.	4	4			8	
Тема 5: “Теоретичні засади організації як об’єкта управління”.	2	2			6	
<i>Змістовий модуль 2. Створення ефективної організації.</i>						
Тема 6: “Організаційне проектування”.	2	2	1	4	8	Тести, питання, есе, управлінські ситуації
Тема 7: „Структура організації як чинник забезпечення її ефективності”.	4	4			8	
Тема 8: „Організаційна культура”.	2	2	1		8	
Тема 9: „Інформаційно-аналітичні технології в організації”.	2	2			8	
Тема 10: “Ефективність діяльності організації: економічні та соціальні аспекти”.	4	4			8	
Разом	30	30	4	8	78	

(заочна форма навчання)

	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
<i>Змістовий модуль 1. Загальна теорія організації</i>			
Тема 1: „Предмет, методологія, завдання теорії організації”.	1	1	12
Тема 2: “Загальна характеристика організації”.	1		12
Тема 3: “Організація як система”.	1	1	12
Тема 4: “Організація як процес”.			12
Тема 5: “Теоретичні засади організації як об’єкта управління”.	1		12
<i>Змістовий модуль 2. Створення ефективної організації.</i>			
Тема 6: “Організаційне проектування”.	1	1	12
Тема 7: „Структура організації як чинник забезпечення її ефективності”.	1		12
Тема 8: „Організаційна культура”.	1	1	12
Тема 9: „Інформаційно-аналітичні технології в організації”.			12
Тема 10: “Ефективність діяльності організації: економічні та соціальні аспекти”.			1
Разом	8		4

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття № 1, 2

Тема. Предмет, методологія, завдання теорії організації.

Мета. Розуміння місця теорії організації в системі наукових знань та підготовки сучасного управління.

Обговорення питань теми:

1. Поняття теорії організації.
2. Етапи розвитку теорії організації.
3. Моделі теорії організації.

Програмований контроль.

Розв'язування практичних завдань та управлінських ситуацій.

Література: 12, С. 11-53.

Практичне заняття № 3

Тема. Загальна характеристика організації.

Мета: Оволодіння навичками характеризувати організацію як універсальне явище.

Обговорення питань теми:

1. Основні підходи до визначення сутності організації.
2. Генезис організації.
3. Властивості організації.
4. Принципи організації.
5. Система законів організації.

Програмований контроль.

Розв'язування практичних завдань та управлінських ситуацій.

Література: 12, С. 54-105.

Практичне заняття № 4, 5

Тема. Організація як система.

Мета: Формування практичних навичок дослідження організації як системи.

Обговорення питань теми:

1. Поняття організаційної системи.
2. Внутрішнє середовище організаційної системи.
3. Зовнішнє середовище організаційної системи.
4. Класифікація організацій. Види та типи організацій.
5. Соціальна організація.

Програмований контроль.

Розв'язування практичних завдань та управлінських ситуацій.

Література: 12, С. 106-149.

Практичне заняття № 6, 7

Тема. Організація як процес.

Мета: Формування практичних навичок дослідження організації як процесу.

Обговорення питань теми:

1. Статика та динаміка організаційних систем.
2. Організація як система процесів.
3. Види процесів організації.

Програмований контроль.

Розв'язування практичних завдань та управлінських ситуацій.

Література: 12, С. 150-164.

Практичне заняття № 8

Тема. Теоретичні засади організації як об'єкта управління.

Мета: Формування практичних навичок дослідження організації як об'єкта управління.

Обговорення питань теми:

1. Організація як керована система.
2. Система управління організацією.
3. Технології управління організацією: теоретичні засади.

Програмований контроль.

Розв'язування практичних завдань та управлінських ситуацій.

Література: 12, С. 165-180.

Практичне заняття № 9

Тема. Організаційне проектування.

Мета: Оволодіння практичними навичками організаційного проектування.

Обговорення питань теми:

1. Сутність проектування організації.
2. Універсальні погляди на проект організації.
3. Процес організаційного проектування.
4. Масштаб організації та чинники, що його зумовлюють.

Програмований контроль.

Розв'язування практичних завдань та управлінських ситуацій.

Література: 12, С. 181-199.

Практичне заняття № 10, 11

Тема. Структура організації як чинник забезпечення її ефективності.

Мета: Формування практичних навичок формування та оцінки структури організації.

Обговорення питань теми:

1. Поняття організаційної структури.
2. Підходи до формування організаційної структури.
3. Централізація та децентралізація в організації.
4. Оцінка організаційної структури.

Програмований контроль.

Вирішення управлінських ситуацій.

Література: 12, С. 200-228.

Практичне заняття № 12

Тема. Організаційна культура.

Мета: Опанування навичок формування сучасної організаційної культури організації.

Обговорення питань теми:

1. Сутність організаційної культури.
2. Концепція організаційної культури.
3. Типи організаційної культури.

Програмований контроль.

Вирішення управлінських ситуацій.

Література: 12, С. 229-251.

Практичне заняття № 13

Тема. Інформаційно-аналітичні технології в організації.

Мета: Формування практичних навичок формування системи інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності організації.

Обговорення питань теми:

1. Інформація в організації як чинник забезпечення її ефективності.
2. Вплив інформаційних технологій на організацію.

3. Комунікації в організації.
  4. Методи та засоби інформаційного моделювання організаційних процесів та систем.
- Програмований контроль.
Вирішення управлінських ситуацій.
Література: 12, С. 252-272.

Практичне заняття № 14, 15

Тема. Ефективність діяльності організації: економічні та соціальні аспекти.

Мета: Опанування практичними навичками оцінки ефективності діяльності організації.

Обговорення питань теми:

1. Види ефекту діяльності організації.
2. Поняття ефективності діяльності організації.
3. Економічна ефективність діяльності організації.
4. Соціальна ефективність діяльності організації.
5. Система показників ефективності діяльності організації.
6. Організація аналізу та оцінки ефективності діяльності організації.

Програмований контроль.

Вирішення управлінських ситуацій та розв'язування задач.

Література: 12, С. 273-289.

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

Комплексне практичне індивідуальне завдання (КПЗ) проводиться під керівництвом викладача в позааудиторний час за окремим графіком з урахуванням потреб і можливостей студента і передбачає активну і творчу його діяльність з оволодіння матеріалом та набуття умінь самостійного мислення і самоконтролю. Результатом такої роботи є виконання та захист КПЗ.

Виконання КПЗ передбачає розв'язання управлінської ситуації, що включає таку етапність та послідовність дій

1. Вибір організації для дослідження.
2. Формування інформаційної бази для проведення моніторингу розвитку організації:
  - визначається мета і завдання моніторингу;
  - вибирається система кількісних та якісних показників, які характеризують досліджуваний об'єкт;
  - визначаються джерела інформації та обґрунтовується ступінь їхньої надійності та достовірності;
  - здійснюється перевірка інформації.
3. Проведення аналізу розвитку підсистем організації:
  - розробляються вхідні форми і таблиці;
  - проводиться евристичне, арифметичне, логічне визначення показників;
  - будуються графіки, діаграми, схеми.
4. Систематизація та узагальнення результатів аналізу ефективності діяльності організації:
  - визначаються проблеми забезпечення ефективності діяльності організації з позиції теоретичних засад;

- підготовлюється аналітична записка з висновками щодо ефективності діяльності досліджуваної організації.

5. Формування пропозицій щодо підвищення ефективності діяльності організації на основі імплементації принципів створення ефективної організації:

- розробляються варіанти управлінських рішень щодо підвищення ефективності діяльності організації з позиції теоретичних засад та готується доповідна записка на ім'я керівника організації.

Межі етапів мають умовний характер і є рухливими: за рахунок інтенсифікації робіт на одному етапі відбувається скорочення процедури на іншому або ж збільшення унаслідок виникнення додаткових умов. Головним завданням поетапної регламентації є дотримання певних правил і процедури проведення оцінки організаційних підсистем.

Оформлення результатів виконання завдання здійснюється у формі аналітичної та доповідної записки, яка повинна містити:

1. Вступ (визначається мета і завдання проведення дослідження).
2. Теоретичні обґрунтування та узагальнення.
3. Методичні підходи до проведення діагностики організації.
4. Основні результати проведеної діагностики.
5. Висновки, узагальнення та рекомендації.
6. Список використаної літератури (інформаційні джерела).

Обов'язковою умовою виконання індивідуального завдання є використання практичного досвіду управлінської діяльності державних чи комунальних організацій.

Індивідуальні завдання з дисципліни виконуються самостійно кожним студентом і охоплює усі основні теми дисципліни. Виконання КППЗ з одним із обов'язкових складових модулів залікового кредиту.

Варіанти КППЗ з дисципліни «Теорія організації»

Для обраної організації (студенти обтирають конкретну організацію самостійно, що становить варіативну частину КППЗ):

- 1) визначте прояв основних властивостей організації;
- 2) охарактеризуйте практичне застосування закону синергії організації;
- 3) у табличній формі визначте, які елементи обраної організації відносяться до систем, а які до процесів;
- 4) побудуйте дерево цілей організації;
- 5) побудуйте органіграму організації;
- 6) визначте з якими організаціями зовнішнього середовища взаємодія організація;
- 7) обґрунтуйте, які показники доцільно застосовувати для визначення комплексної ефективності організації.

7. Самостійна робота

Самостійна робота як основна форма засвоєння студентом навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових занять та без участі викладача, передбачає особистісно-орієнтовану організацію самоосвіти

студента. Самостійна робота забезпечується необхідними навчально-методичними засобами: підручниками, навчальними посібниками, конспектами лекцій, навчально-методичними розробками для самостійного вивчення дисципліни, електронно-обчислювальною технікою, періодичними виданнями, засобами самоконтролю (тести, задачі, ділові ситуації, питання для самоконтролю).

Студенти мають можливість самостійно опрацьовувати навчальний матеріал у бібліотеці, навчальних кабінетах і комп'ютерних класах з використанням Інтернет, а також у домашніх умовах (при отриманні відповідного пакету навчально-методичної літератури).

Діагностика якості самостійної роботи здійснюється викладачем при оцінюванні змістових модулів та на основі підсумкового контролю залікового модуля.

№ з/п	Тема та зміст самостійної роботи	Форма представлення
1.	<p>Опрацювання лекційного матеріалу, навчальної та наукової літератури, періодичних видань, спеціальних джерел інформації. Підготовка есе за тематичними напрямками:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теорія організації як наука та її місце в системі наукових знань. 2. Еволюція теорії організації. 3. Основоположні ідеї теорії організації. 4. Ф. Тейлор та наукові основи теорії організації. 5. Принципи організації А. Файоля. 6. Бюрократія М. Вебера. 7. Е. Мейо та Хоторнський експеримент. 8. Ч. Барнард та цілеспрямовані організації. 9. Д. Макгрегор та теорія Х-У. 10. А. Чандлер, Дж. Томпсон, П. Лоуренс, Дж. Лорш та дослідження впливу зовнішнього середовища на організацію. 11. Р. Сайерт, Дж. Марч, Г. Саймон та модель «смітника». 12. Сучасна теорія організації. 13. Класична модель організації. 14. Бюрократична модель організації. 15. Неокласична модель організації. 16. Інституційна модель організації. 17. Системна модель організації. 18. Організація як універсальна категорія: основні підходи. 19. Генезис організації. 20. Властивості організації. 21. Принципи організації. 22. Система законів організації. 23. Поняття організаційної системи. Організація як відкрита система. 24. Життєвий цикл організації. 25. Соціальна організація. Організаційна система і колектив організації. 	Підготовка есе з проблемних питань

<p>26. Зовнішнє середовище організаційної системи.</p> <p>27. Внутрішнє середовище організаційної системи. Підсистеми організації.</p> <p>28. Класифікація організацій.</p> <p>29. Організація як процес. Статика та динаміка організаційних систем.</p> <p>30. Динамічна організація. Порівняльний аналіз принципів дії динамічних і статичних організацій.</p> <p>31. Організація як система процесів. Класифікація процесів в організації.</p> <p>32. Організація та управління.</p> <p>33. Система управління організацією.</p> <p>34. Технології управління організацією: теоретичні засади.</p> <p>35. Сутність організаційного проектування.</p> <p>36. Універсальні погляди на проект організації.</p> <p>37. Етапи організаційного проектування.</p> <p>38. Методи проектування організації</p> <p>39. Чинники проектування організації.</p> <p>40. Структура організації як чинник забезпечення її ефективності та принципи її побудови.</p> <p>41. Формальна та неформальна організаційна структура.</p> <p>42. Елементи структури та зв'язки в організації.</p> <p>43. Концепції організаційних структур.</p> <p>44. Підходи до формування організаційної структури.</p> <p>45. Характеристики організаційної структури.</p> <p>46. Поняття, структурні елементи і властивості організаційної культури.</p> <p>47. Функції організаційної культури.</p> <p>48. Класифікація організаційної культури.</p> <p>49. Система методів підтримки культури організації.</p> <p>50. Зміна організаційної культури.</p> <p>51. Інформація в організації як чинник забезпечення її ефективності. Управлінська інформація.</p> <p>52. Технології інформаційної діяльності в організації.</p> <p>53. Інформаційна система організації.</p> <p>54. Сучасні інформаційні технології організаційної культури.</p> <p>55. Ефект діяльності організації та його види. Результативність організації.</p> <p>56. Поняття ефективності діяльності організації.</p> <p>57. Чинники ефективності організації.</p> <p>58. Критерії організаційної ефективності та види ефектів.</p> <p>59. Оцінка ефективності діяльності організації.</p> <p>60. Оцінка ефективності організаційних систем.</p>	
--	--

8. Тренінг з дисципліни

Тематика тренінгу

1. Реалізувати на практиці процес створення та організації діяльності різних типів організацій.

2. Оцінка ефективності складових елементів організації. Оцінка зовнішнього та внутрішнього середовища діяльності організації.

Організація і проведення тренінгу

Вступна частина проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.

Організаційна частина полягає у створенні робочого настрою у колективі студентів, визначенні правил проведення тренінгового заняття. Можлива наявність роздаткового матеріалу у вигляді таблиць, бланків документів.

Практична частина реалізовується шляхом виконання завдань у групах студентів у кількості 3-5 осіб з певних проблемних питань тренінгового заняття.

Підведення підсумків. Обговорюються результати виконаних завдань у групах. Обмін думками з питань, які виносились на тренінгові заняття.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Теорія організації» використовуються наступні методи оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне тестування;
- поточне опитування;
- модульне тестування та опитування;
- творчі роботи (есе);
- командні проекти;
- презентації виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів КПЗ;
- письмова робота;
- екзамен.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни "Теорія організації" визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4
20%	20 %	20 %	40%
1. Опитування (тестування) під час заняття (тема 1-5 по 5 балів) - максимально 25 балів. 2. Письмова робота – максимально 75 балів.	1. Опитування (тестування) під час заняття (тема 6-10 по 6 балів) - максимально 30 балів. 2. Письмова робота – максимально 70 балів.	1. Виконання завдань під час тренінгу - максимально 20 балів. 2. Підготовка КПЗ - максимально 50 балів. 3. Захист КПЗ - максимально 30 балів.	1. Відповідь на два теоретичних запитання, кожне з яких 20 балів, а у підсумку - максимально 40 балів. 2. Практичне завдання - максимально 60 балів.

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ з/п	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійне забезпечення викладання лекцій (проектор; on-line платформа ZOOM)	1-10
2.	Система дистанційного навчання <i>moodle.wunu.edu.ua</i>	1-10
3.	Пакет прикладних програм базових інформаційних технологій: MS Office	1-10
4.	Телекомунікаційне програмне забезпечення (Opera, Google Chrome, Firefox)	1-10

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Баценко Л.М., Галенін Р.В., Ксенофонтова М.М. Теорія організації: навч. посіб.; Сум. нац. аграр. ун-т. Суми : Мрія, 2016. 362 с.
2. Белова О.К., Коваленко О.Е. Теорія організацій: навч. посіб.; Укр. інж.-пед. акад., Каф. педагогіки і методики проф. навчання. Х.: Точка, 2012. 160 с.
3. Бельська Т. В. Конспект лекцій з дисципліни «Теорія організації» / Харків. нац. ун-т міськ.госп-ва ім.О.М.Бекетова; уклад.Т.В. Бельська. –Харків: ХНУМГ ім.О.М. Бекетова, 2018. 78с. URL: <https://bit.ly/2ZpTxUm>
4. Білявська Ю.В., Микитенко Н.В. Теорія організації: підручник. К.: Київський нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 424с. <https://knute.edu.ua/file/NjY4NQ==/d97060047a2af1aab20cdace41de3654.pdf>
5. Ващенко О.П. Теорія та практика побудови організаційних систем управління: навч. посіб.; Держ. ун-т телекомунікацій. Київ: ДУТ, 2017. 112 с.
6. Жуковська Л.Е., Борисевич Є.Г., Стрельчук Є.М. Теорія організацій: навч.посіб. Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2011. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/l_216_36335078.pdf
7. Кожушко Л.Ф., Кузнецова Т.О. Менеджмент організацій: теорія та практика: навч. посіб.; Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. Рівне : НУВГП, 2016. 396 с.
8. Марченко О. М., Томаневич Л. М. Теорія організації: навч. посіб.; Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів : ЛьвДУВС, 2015. 359 с.
9. Монастирський Г.Л. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Теорія організації»; 3-е вид., допов. й переробл. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 99 с. URL: <https://moodle.wunu.edu.ua/course/view.php?id=653>

10. Монастирський Г.Л. Теорія організації: навчальний посібник. К.: Знання, 2008. 320 с. URL: <https://westudents.com.ua/knigi/334-teorya-organzats-monastirskiy-gl.html>
11. Монастирський Г.Л. Теорія організації: підручник. 2-е видання, доповнене й перероблене. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 368 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/37776/1/Teoriia%20orhanizatsii%202019.pdf>
12. Монастирський Г.Л. Теорія організації: підручник. 2-е видання, доповнене й перероблене. Тернопіль: ЗУНУ, 2020. 328 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/41366/1/TO_pidruchnyk_2020.pdf
13. Монастирський Г.Л. Теорія організації: підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2014. 287 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/800/1/Theory_organiz.pdf
14. Монастирський Г.Л., Августин Р.Р., Богач Ю.А. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Теорія організації»; Тернопільський національний економічний ун-т. Тернопіль: «Економічна думка» ТНЕУ, 2017. 98 с.
15. Монастирський Г.Л., Постніков В.С. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Теорія організації» для студентів першого курсу спеціальностей 073 «Менеджмент», 281 «Публічне управління та адміністрування». Тернопіль: Вектор, 2018. 114 с.
16. Осадча Н.В., Літовченко Б. В. Теорія організації як основа формування засад самоменеджменту. *Вісник економічної науки України*. 2016. № 1. С. 98-106. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Venu_2016_1_17
17. Петков В. П. Теорія та менеджмент організації: підручник. Л.: Новий світ-2000, 2015. 488 с.
18. Селютін В.М., Яцун Л.М., Ольшанський О.В.. Теорія організації: навч. посібник. Х. : ХДУХТ, 2017. 280с. URL: <https://bit.ly/3dh6cRD>
19. Теорія організації: метод. вказівки до проведення практичних занять студентам першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної (заочної) форми навч. спец. 281 Публічне управління та адміністрування / Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. П. Василенка; авт.-уклад.: Л.С. Харчевнікова, А.В. Півень, Г. Є. Голованова. Харків, 2020. 32 с. URL: <http://internal.khntusg.com.ua/fulltext/PAZK/UCHEBNIKI/TEORIYA%20ORHANIZATSIYI.pdf>
20. Теорія організації: навч. посібник / В. В. Приходько, В. І. Прокопенко, Т 33 В. В. Малий та ін. За ред. І.В. Шереметьєвої. Д.: Національний гірничий університет, 2011. 258 с. URL: <http://ir.nmu.org.ua/bitstream/handle/123456789/1830/%D0%9D%D0%A2%D0%91450767.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
21. Терещенко Т.В. Теорія організації: навч. посіб.; Хмельниц. ун-т упр. та права. Хмельницький : Хмельниц. ун-т упр. та права, 2015. 335 с.
22. Blomberg, Jesper. *Organization Theory: Management and Leadership Analysis*. Thousand Oaks, CA: SAGE, 2020. URL: <https://www.oxfordbibliographies.com/display/document/obo-9780199846740/obo-9780199846740-0024.xml#obo-9780199846740-0024-bibItem-0004>
23. Czarniawska B. Trochę inna teoria organizacji. Organizowanie jako konstrukcja sieci działań. Warszawa: Poltext, 2013. 212 s.
24. Daft, Richard L. *Organization Theory and Design*. 13th ed. Boston: Cengage, 2021. URL: <https://bit.ly/3GU9siW>
25. Hatch, Mary Jo. *Organization Theory: Modern, Symbolic, and Postmodern Perspectives*. 4th ed. Oxford: Oxford University Press, 2018. URL: <https://www.oxfordbibliographies.com/display/document/obo-9780199846740/obo-9780199846740-0024.xml#obo-9780199846740-0024-bibItem-0004>

26. Hanelt André, Bohnsack René, Marz David, Marante Cláudia Antunes. A Systematic Review of the Literature on Digital Transformation: Insights and Implications for Strategy and Organizational Change. *Journal of Management Studies*. 2021. Volume 58, Issue 5. URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/joms.12639>
27. Jones G.R. *Organizational Theory, Design, and Change: Text and Cases*. 6th ed. Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall, 2013. URL: <https://industri.fatek.unpatti.ac.id/wp-content/uploads/2019/03/085-Organizational-Theory-Design-and-Change-Gareth-R.-Jones-Edisi-7-2013.pdf>
28. Organizational Theories. URL: <https://www.economicdiscussion.net/organisational-structure/organizational-theories/31783>
29. Organizational theories. URL: <https://www.fao.org/3/w7503e/w7503e03.htm>
30. Pugh, Derek S., and David J. Hickson. *Writers on Organizations*. 6th ed. Thousand Oaks, CA: SAGE, 2007. URL: <https://sk.sagepub.com/books/writers-on-organizations>
31. Ray V. A Theory of Racialized Organizations URL: *American Sociological Review*. 2019. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/0003122418822335>